

Τι επιβάλλει το νέο ΦΕΚ για τον ερχομό στην Εκκλησία

/ [Επικαιρότητα](#)

16843

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

2 Μαΐου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1643

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 27807

Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης της τέλεσης λειτουργιών και ιεροπραξιών στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας και μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 στους χώρους αυτούς για το χρονικό διάστημα από 4.5.2020 έως και 16.5.2020.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

παρατάθηκε με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 25763/16.4.2020 κοινή απόφαση των ιδίων Υπουργών «Παράταση ισχύος της αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ.23093/6.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας (Β' 1178) έως και τις 28.4.2020» (Β' 1471) και παρατάθηκε εκ νέου με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 27283/28.4.2020 κοινή απόφαση των ιδίων Υπουργών «Παράταση ισχύος της αριθμ. Δ1α/Γ.Π.οικ.23093/6.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας (Β' 1178) έως και τις 3.5.2020» (Β' 1628).

3. Την από 2.5.2020 εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

4. Την υπ' αρ. Β2α/οικ27806/2.5.2020 βεβαίωση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Ανα-

Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης της τέλεσης λειτουργιών και ιεροπραξιών στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας και μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 στους χώρους αυτούς για το χρονικό διάστημα από 4.5.2020 έως και 16.5.2020.

ΤΟ ΦΕΚ 1643 ΤΕΥΧΟΣ Β' ΤΗΣ 2ας Μαΐου ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ τα εξής:

1. Την προσωρινή απαγόρευση της τέλεσης, με την παρουσία φυσικών προσώπων και με την επιφύλαξη της παρ. 3, κάθε είδους λειτουργιών, λατρευτικών συνάξεων, ιεροπραξιών και πάσης φύσεως θρησκευτικών τελετών

σε όλους ανεξαιρέτως τους χώρους θρησκευτικής λατρείας (κάθε είδους και κάθε νομικού, κανονικού και εν γένει θρησκευτικού καθεστώτος ναών και παρεκκλησίων, ευκτηρίων οίκων, τεμενών, συναγωγών κ.λπ.) κάθε δόγματος και θρησκείας, ανεξαρτήτως μεγέθους και χωρητικότητάς τους, στο σύνολο της Επικράτειας, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας.

2. Επιτρέπεται, υπό την ευθύνη του κατά νόμο θρησκευτικού λειτουργού, η προσέλευση φυσικών προσώπων, για ατομική προσευχή και βραχεία παραμονή τους στον χώρο λατρείας. Ο συνολικός αριθμός των εντός των χώρων λατρείας παρευρισκομένων καθορίζεται σύμφωνα με την αναλογία του ενός (1) ατόμου ανά 10 τ.μ επιφάνειας και με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους. Σε περίπτωση που η επιφάνεια του χώρου λατρείας υπερβαίνει τα 500 τ.μ., ως μέγιστος αριθμός παρευρισκομένων ορίζεται ο αριθμός πενήντα (50). Στον υπολογισμό του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνεται αποκλειστικά και μόνο η επιφάνεια του κύριου/ωφέλιμου χώρου που εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες και δεν συμπεριλαμβάνονται οι επιφάνειες τυχόν άλλων όμορων κυρίων χώρων του ακινήτου που εξυπηρετούν δραστηριότητες μη λατρευτικές (π.χ. χώροι σεμιναρίων και αναγνωστήριων), τυχόν βοηθητικών χώρων (π.χ. γραφείων, αποθηκών), χώρων υγιεινής, κοινοχρήστων κ.λπ. Οι υπεύθυνοι των χώρων λατρείας οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τηρείται ανά πάσα στιγμή ο ανώτατος συνολικός αριθμός, η ως άνω αναλογία αριθμού φυσικών προσώπων/τετραγωνικών μέτρων, η απόσταση μεταξύ τους, καθώς και όλα τα αναγκαία μέτρα υγιεινής, ιδίως όσον αφορά σε πρακτικές και αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για τις εκδηλώσεις του θρησκευτικού φρονήματος. Στις εισόδους των χώρων λατρείας υπάρχουν υποχρεωτικά δυο σταθμοί αντισηπτικών προς χρήση των προσερχόμενων. Η υγιεινή των χεριών με αντισηπτικό είναι υποχρεωτική για όλους τους προσερχόμενους κατά την είσοδο στο χώρο λατρείας.

Καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής στον χώρο λατρείας συνιστάται η χρήση προστατευτικής υφασμάτινης μάσκας από τους

προσερχόμενους. Για την εξυπηρέτησή τους θα πρέπει, σε εμφανές σημείο κάθε χώρου λατρείας, να έχει ληφθεί πρόνοια για τον αναγκαίο εξοπλισμό υγιεινής (χαρτομάντηλα ή χάρτινες πετσέτες κ.λπ.). Είναι απαραίτητος ο συχνός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται από πολλά φυσικά πρόσωπα (π.χ. κουπαστές, χερούλια κ.λπ.). Στις εξόδους των χώρων λατρείας τοποθετούνται υποχρεωτικά κάδοι για την απόρριψη χρησιμοποιηθέντος εξοπλισμού υγιεινής. Με ευθύνη του κατά νόμο θρησκευτικού λειτουργού εφαρμόζεται σύστημα ελεγχόμενης εισόδου των φυσικών προσώπων στο χώρο λατρείας, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός και να τηρείται η απόσταση του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους. Ο εφαρμόζων το σύστημα ελέγχου αναμονής στις εισόδους των χώρων λατρείας φέρει υποχρεωτικά όλα τα απαραίτητα μέσα προστασίας του (π.χ. μάσκα, γάντια). Ο φυσικός αερισμός των χώρων λατρείας, καθ' όλη τη διάρκεια που αυτοί είναι ανοιχτοί για την ατομική προσευχή, είναι υποχρεωτικός. Σε περίπτωση χρήσης τεχνητού κλιματισμού πρέπει να εξασφαλίζεται ταυτόχρονα και φυσικός αερισμός με ανοιχτές πόρτες και παράθυρα. Εφόσον κάποιος παρουσιάσει συμπτώματα ασθένειας, θα πρέπει να απομακρύνεται από τον χώρο λατρείας, τηρώντας τις απαραίτητες προφυλάξεις. Εφόσον δεν είναι δυνατή η άμεση απομάκρυνσή του, πρέπει να απομονωθεί προσωρινά μέχρι την ασφαλή απομάκρυνσή του, αποφεύγοντας την επαφή με άλλα άτομα. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να έχει προβλεφθεί ειδικός χώρος με εξαερισμό, μάσκες, χαρτομάντηλα, πλαστική σακούλα για απόρριψη αυτών και αντισηπτικό χεριών.

3. Σε περίπτωση τέλεσης λειτουργιών, λατρευτικών συνάξεων, ιεροπραξιών ή κάθε είδους θρησκευτικής τελετής, αυτές πραγματοποιούνται αποκλειστικά και μόνο από θρησκευτικό/θρησκευτικούς λειτουργό/λειτουργούς και το αναγκαίο βοηθητικό προσωπικό (όπως ιεροψάλτης, νεωκόρος), ο συνολικός αριθμός των οποίων δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) για όλους τους χώρους λατρείας, εκτός των Ιερών Ναών στους οποίους χοροστατεί Μητροπολίτης, όπου ο ανώτατος αριθμός

ορίζεται σε έξι (6) και υπό τις προϋποθέσεις τήρησης:

α) της αναλογίας ενός (1) ατόμου ανά 10 τ.μ. επιφανείας με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους, καθώς και

β) των θεσπισθέντων προληπτικών μέτρων υγιεινής, όπως αυτά εξειδικεύονται ιδίως στην παρ. 2, για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

Οι θύρες εισόδου και εξόδου του χώρου λατρείας παραμένουν κλειστές και ο κατά νόμο θρησκευτικός λειτουργός είναι υπεύθυνος να λαμβάνει όλα τα προσήκοντα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι κανένα πρόσωπο δεν εισέρχεται στον χώρο λατρείας κατά τη διάρκεια της τέλεσης λειτουργίας, λατρευτικής σύναξης, ιεροπραξίας και κάθε είδους θρησκευτικής τελετής. Σε περίπτωση που η ως άνω λειτουργία, λατρευτική σύναξη, ιεροπραξία ή κάθε είδους θρησκευτική τελετή μεταδίδεται από εθνικής ή τοπικής εμβέλειας τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό μέσο ή μέσω διαδικτύου, επιτρέπεται η παρουσία του απολύτως αναγκαίου τεχνικού προσωπικού του μέσου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τέσσερα (4) άτομα.

Εφόσον έχει πραγματοποιηθεί η τέλεση λειτουργίας λατρευτικής σύναξης, ιεροπραξίας και κάθε είδους θρησκευτικής τελετής, πρέπει να παρέλθει υποχρεωτικά χρονικό διάστημα τουλάχιστον μίας (1) ώρας πριν επιτραπεί η ατομική προσευχή στον εν λόγω χώρο λατρείας.

Κατά το διάστημα αυτό πρέπει να διενεργείται φυσικός αερισμός του χώρου λατρείας.

4. Ο υπεύθυνος θρησκευτικός λειτουργός οφείλει να αναρτά σε εμφανές σημείο της εισόδου του χώρου λατρείας: α) τις ώρες κατά τις οποίες τελούνται λειτουργίες, λατρευτικές συνάξεις, ιεροπραξίες και κάθε είδους θρησκευτικές τελετές, β) τις ώρες κατά τις οποίες είναι ανοικτός ο χώρος λατρείας για την πραγματοποίηση ατομικής προσευχής και γ) τον συνολικό αριθμό ατόμων που μπορούν να παρευρίσκονται ταυτοχρόνως στον χώρο λατρείας σύμφωνα με την αναλογία ένα (1) άτομο ανά 10 τ.μ. με απόσταση μεταξύ τους ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου και με την επιφύλαξη ότι, σε περίπτωση που η

επιφάνεια του χώρου λατρείας υπερβαίνει τα 500 τ.μ., ως μέγιστος αριθμός παρευρισκομένων ορίζεται ο αριθμός πενήντα (50).

5. Οι ως άνω απαγορεύσεις και υποχρεώσεις καταλαμβάνουν και τους χώρους λατρείας που βρίσκονται εντός δημοσίων, δημοτικών, φιλανθρωπικών, κοινωφελών ή άλλων υπηρεσιών, καταστημάτων και εγκαταστάσεων (π.χ. νοσοκομείων και ψυχιατρείων, γηροκομείων, οικοτροφείων, κοιμητηρίων, κατασκηνώσεων). Η κατ' εξαίρεση τέλεση λειτουργιών, λατρευτικών συνάξεων, ιεροπραξιών ή κάθε είδους θρησκευτικών τελετών που προβλέπεται στην παρ. 3 δεν επιτρέπεται σε χώρους λατρείας που βρίσκονται εντός ιδιωτικών κτημάτων, κτιρίων και επιχειρήσεων (π.χ. συγκροτημάτων κατοικιών, κέντρων εκδηλώσεων, ξενοδοχείων).

6. Οι Ιερές Μονές, τα Μοναστήρια, τα Ησυχαστήρια και οι λοιποί χώροι εγκαταβίωσης εντός της Επικράτειας, κατά το ως άνω χρονικό διάστημα δεν δέχονται κοινό σε οργανωμένες ή ατομικές προσκυνηματικές επισκέψεις. Η λατρευτική ζωή των Ιερών Μονών, των Μοναστηρίων και των Ησυχαστηρίων μπορεί να συνεχίζεται, κατά την κρίση του Ηγουμένου ή της Ηγουμένης και κατόπιν έγκρισης του επιχώριου Μητροπολίτη, υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι δεν συμμετέχει κανένας άλλος, πλην της μοναστικής αδελφότητας, τηρώντας τον κανόνα ενός (1) ατόμου ανά 10 τ.μ. επιφανείας με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους και όλα τα μέτρα υγιεινής που έχουν θεσπίσει οι δημόσιες αρχές στις κείμενες διατάξεις και ιδίως στην παρ. 2 της παρούσας για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Οι απαγορεύσεις επισκέψεων και όλα τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που αφορούν στις Ιερές Μονές της Αθωνικής Πολιτείας, αποφασίζονται από τον Διοικητή του Αγίου Όρους, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης της Ιεράς Κοινότητας. Με την ως άνω απόφαση απαγορεύεται η είσοδος όλων των επισκεπτών στη Χερσόνησο του Άθω ή παρατείνεται ισχύουσα απαγόρευση κατά το αναγκαίο χρονικό διάστημα. Ο Διοικητής εποπτεύει την ορθή τήρηση όλων των μέτρων προστασίας, είτε αυτά

λαμβάνονται από τον ίδιο τοπικά είτε λαμβάνονται σε επίπεδο επικράτειας.

7. Όσον αφορά στις κηδείες και τις σχετικές με αυτές θρησκευτικές λειτουργίες και λοιπές ιεροπραξίες και ταφικές εκδηλώσεις, στις οποίες, σύμφωνα με τα οικεία θρησκευτικά ήθη και πρακτικές, είθισται η συμμετοχή και η προσέλευση συγγενών, φιλικών προσώπων και κοινού, επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του θρησκευτικού λειτουργού, του απολύτως στενού συγγενικού περιβάλλοντος του αποβιώσαντος και των προσώπων που επιμελούνται της ταφής, τηρουμένων αυστηρώς των λοιπών προληπτικών μέτρων προστασίας και οδηγιών των υγειονομικών αρχών. Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία και διαχείριση των κοιμητηρίων επιβλέπουν την ορθή εφαρμογή του παρόντος και οφείλουν να αποτρέπουν την προσέλευση προσώπων, στα οποία δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην τελετή, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

8. Επιτρέπεται η συνέχιση των διοικητικών λειτουργιών των χώρων θρησκευτικής λατρείας.

9. Η παρούσα ισχύει για το χρονικό διάστημα από 4.5.2020 έως και 16.5.2020.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.